

Z Dodatami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztu: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztu: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolunie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część nieurzędowa.

Lwów, 12. lipca.

Const. Oester. Ztg. donosi, że zwołanie kroacko-slawońskiego sejmu krajowego spodziewane jest jeszcze w ciągu tego roku; przynależna kancelarya nadworna zajmuje się ciągle pracami przygotowawczymi i wkrótce już zapewne wysłani będą do Zagrabia komisarze, ażeby na miejscu zajęli się przeprowadzeniem tego ważnego konstytucyjnego środka. Zaś rozpisanie nowych wyborów do sejmu dalmatyńskiego nastąpi już temi dniami. — Minister wewnętrznej administracyi p. *Lasser* rozpoczął wczoraj swój czterotygodniowy urlop, w ciągu którego zamysła zrobić wycieczkę do Niemiec.

Zwracaliśmy wczoraj uwagę na to, że gabinetowi duńskiemu zagrozało przesilenie, a dziś jest już to przesilenie faktem dokonanym. Telegram z Kopenhagi z 9. lipca donosi, że całe ministerium spowodowane przez Króla podało się do dymisji. Zaś berlińska gazeta z tego samego dnia pisze: Jak slychać, poruczył Król hrabiemu Karolowi Moltke-Nütschau utworzenie nowego gabinetu, i jest bardzo podobnym do prawdy, że nowe ministerstwo ukonstytuuje się albo dziś wieczor jeszcze, albo na wszelki sposób jutro z rana. Król miał przybyć do miasta 9go wieczorem.

Jest to rzecz widoczna, że ta zmiana gabinetu duńskiego zostaje w związku z ostatnimi uchwałami parlamentu angielskiego. Angielskie ministerstwo spraw zagranicznych i Księżę Walii wysłałi zapewne od czasu zamknięcia konferencyi wyraźne listy do Kopenhagi, które Królowi i teściowi odjęły wszelką nadzieję, by angielski parlament i lud miał dla miłości Danii wypowiadać wojnę mocarstwu niemieckim i wywoływać pożar w całej Europie. Skutkiem tego było pierwszym krokiem Króla, ściągnać resztę sił zbrojnych z Jutlandyi i wysp po największej części do Seelandyi i rozłożyć w pobliżu stolicy, a drugim krokiem jest udzielenie pomimo większości w radzie państwa i w Volkstingu dymisji biskupowi Monrad i jego kolegom, których polityka doprowadziła do utraty Szleszwiku i zagraża dalszemu istnieniu właściwego państwa duńskiego. Utworzenie tedy nowego ministerstwa, komukolwiek zostało one poruczone, nie może mieć innego znaczenia, jak tylko zawarcie pokoju pod warunkami ile możności jak najkorzystniejszymi. Wotum więc parlamentu angielskiego i zmianę gabinetu w Kopenhadze można uważać za najpewniejsze znaki bliskiego zakończenia wojny.

Księżę Jan Glücksburgski, najmłodszy brat panującego Króla duńskiego, przybył w dn. 10. b. m. do Berlina w ścisem incognito i zabawiwszy parę godzin, udał się do Karlsbadu.

Na placu boju w Danii nastąpiła chwila ciszy i przygotowania. Duńskie statki wojenne przewożą ciągle wojska z Fionii do wysp pomniejszych, które silną teraz mają załogę. Wszędzie sypią szaniec, głównie zaś fortyfikują miasto Assens na wyspie Fionii; w Kopenhadze samej trwoga nie ustaje.

Tymczasowa administracya Jutlandyi powierzona będzie komisarzom austriackiemu i pruskiemu. Wkrótce nastąpić mają właściwe nominacye. Przewyżka dochodów wpływać będzie do kasy wojennej sprzymierzonych. Szleswik i Holsztyn mają mieć osobną administracyę, do której zaprowadzenia wpływać ma związek niemiecki. Prusy obstają wprawdzie za kandydaturą Wielk. Księcia Oldenburgskiego, lecz poddać ją chcą wyrokowi sądu właściwego. Tylko zdaniem rządu pruskiego, sądem właściwym nie jest sejm związkowy, lecz komisya prawnicza przez tenże sejm wysadzić się mająca.

Z Kissingi donoszą pod dniem 9. b. m., iż Cesarz rosyjski udać się miał w poniedziałek dnia 11. lipca do Zoestdyku pod Utrechtem w Holandyi, we czwartek zaś znow wrócić miał do Kissingen.

Dzienniki londyńskie odebrały ze strony ambasady austriackiej, następujące zawiadomienie, z Wiednia 7. lipca datowane, przez hr. Rechberga podpisane: „Proszę Panów ażebyście w najbliższym numerze stanowczo zaprzeczyli autentyczności depesz austriackich, w ostatnim numerze *Morning-Post* zamieszczonych.“

Rząd szwedzki nie pozwolił zawinąć do portów szwedzkich eskadrze rosyjskiej złożonej z 1 fregaty i czterech statków pomniejszych, która się gwoli ćwiczenia kadetów, na morze bałtyckie i do Katagatu udać ma.

W Bruxeli nie mogła już drugi raz izba deputowanych przystąpić do dalszych obrad nad wnioskiem względem rewizyi list wyborczych dla braku przepisanej liczby obecnych członków. Na posiedzenie z 9. b. m. przybył już minister sprawiedliwości Tesch, ale zabrakło jednego jeszcze członka i posiedzenie musiano odłożyć do następnego wtorku. Dzieje się to, jak już wspominaliśmy dawniej skutkiem agitacyi prawej strony, która sprzeciwia się rewizyi list wyborczych; ale rząd popiera ten wniosek, i nie podlega

prawie żadnej wątpliwości, że izba uchwali go na najbliższym posiedzeniu.

Ze Stambułu donoszą pod dniem 7. b. m., że rosyjski pełnomocnik, który przyjął do zreferowania protokół odnoszący się do Księstw Naddunajskich, otrzymał rozkaz przystąpić do tego protokołu. Dokument ten otrzymał już podpisy Porty, Francyi, Anglii, Austrii i Włoch. — Dziennik *Courrier d'Orient* otrzymał ostrzeżenie za to, że mówił ze zbyt wielkiem wyszczególnieniem o osobie Księcia Kuzy w czasie pobytu jego w Stambule.

Monarchia Austriacka

Lwów, 12. lipca. Jego Cesarzewiczowska Mość Arcyksiążę *Wilhelm* jenerałny Inspektor c. k. artyleryi odbywszy przegląd tej broni we Lwowie, odjechał dziś rano koleją żelazną z powrotem do Wiednia.

Czerniowce, 6. lipca. (*Honorowe obywatelstwo.*) Na posiedzeniu rady gminnej miasta Czerniowiec w d. 5. b. m. nadano szefowi krajowemu Bukowiny panu hr. Rudolfowi Amadi honorowe obywatelstwo miasta Czerniowiec w wdzięcznem uznaniu jego zasług dla miasta położonych, mianowicie przez szybkie wprowadzenie w życie autonomicznej ustawy gminnej.

Wiednia, 10. lipca. (*Nowiny dworu.* — *Wiadomości bieżące.*) *Najjaś. Pan* przyjmował przedwczoraj na audyencyi obecnych tu komenderujących jenerałów. — Królewsko witemberski jenerał baron *Windenholt* przybył tu w towarzystwie dwóch adjutantów, hrabiów *Brautenstein* i *Machthaler*, ażeby Jego Mości Cesarzowi doręczyć pismo donoszące o wstąpieniu na tron Króla witemberskiego.

Jenerał *Filippovic* przybył do Wiednia i zabawi tu ośm dni. — Namiestnik baron *Spiegelfeld* odjechał do Linciu. — Radzca legacyjny *Hoffmann*, pierwszy sekretarz izby panów, w ostatnich czasach tymczasowy referent spraw niemieckich w ministerstwie spraw zagranicznych, miał nieszczęście upaść i uszkodzić sobie bardzo mocno rękę.

Gazeta wiedeńska ogłasza, że Jego Mości Cesarz nadał przydzielonemu do ces. meksykańskiej ambasady w Wiedniu pułkownikowi ces. meksykańskiego korpusu adjutantów *Maciejowi Leisser* order żelaznej korony trzeciej klasy.

Reprezentacya gminna *Nowego Sadu* uchwaliła przedłożyć Jego c. k. Apostolskiej Mości przez osobną deputacyę prośbę, ażeby na kongresie ilyryjskim dozwolił obradować najprzód nad sprawami kościelnymi i szkolnymi, a dopiero po załatwieniu ich przystąpić do wyboru Metropolity.

Włochy.

(*Różne wiadomości.*) Dzienniki medyolańskie piszą z wielką przesadą o naruszeniu granicy przez wojska austriackie, o manifestacie, który rząd tak zwanego Królestwa włoskiego wydał lub wydać zamierza. Są to czyste gazeciarskie brednie; rzecz cała ogranicza się na tem, iż straż graniczna austriacka wojskowa i finansowa nad Padem, Mincionem i Tessinem rybaków, przemysłników i różnego rodzaju wagańdów, którzy bez żadnej legitymacyi do krajów cesarskich weisnąć się usiłowali, w należyty sposób od granicy wydalila i przy służącym jej prawie mocno obstawiała. Dziwną tylko jest rzeczą, iż władze piemontskie na podobnych gazeciarskich wynurzeniach opierając się, mogły robić kroki dyplomatyczne i występywać z reklamacyami, wszelkiej podstawy pozbawionemi. Jest to jedna z cech charakterystycznych obecnego stanu rzeczy we Włoszech. — Przed niejakim czasem począł wychodzić w Medyolanie dziennik *Carroccio* będący słabym echem znanego turyńskiego dziennika *Pace* przez exjezuitę Passaglię wydawanego. Otóż nowy ten dziennik, uchodzący za organ tak zwanej frakeyi liberalnej duchowieństwa włoskiego, pomimo wszelkich usiłowań i łożonych kosztów wychodzić przestał, dla braku abonentów. Jest to nowy dowód, iż duch prawdziwie religijny i katolicki nie wygasł we Włoszech tak jak to stronnictwo rewolucyjne głosiło.

Niemcy.

(*Marzenia gazety kolońskiej o potrójnem przymierzu.* — *Nowe zasady przy urzędzeniu administracyi w Szleszwiku.*) *Gazeta kolońska* marzy ciągle o potrójnem przymierzu między Austrią, Prusami i Rosyą i wymyśla fakta, które tylko w jej wyobraźni egzystują. Nie odwodzą ją od tych marzeń liczne zaprzeczania i zadawanie fałszu mniemanym dokumentom, przez *Morning Post* ogłoszonym. Półurzędowa prowincjonalna korespondencya pruska pisze pod tym względem co następuje: rozmowy między monarchami i mężami stanu pruskimi, austriackimi i rosyjskimi przyczyniły się zaiste do wzmocnienia zaufania między trzema monarchami i skłoniły Rosyę do pojednawczego postępowania w gło-

wnej na teraz wiszącej sprawie duńsko-niemieckiej, lecz nie było wcale mowy o konwencji względem jednolitego postępowania bądź w odrębnej jakiej kwestyi, bądź we wszystkich w ogóle kwestjach europejskich; Rosya nawet z niczem podobnem wcale nie wystąpiła. Wszystko co pisano o negocyacyach pod tym względem, zupełnie jest zmyśleniem.

Do *Jen. Kor. austr.* piszą z Flensburga pod dniem 6. lipca, iż zupełnie nowe zasady, pod względem wewnętrznego urzędzenia administracyi w Szleswiku, ogłoszone zostały w okólniku komisarzy cywilnych austriackiego i pruskiego do najwyższych władz krajowych. Urzędnicy, którzy z czasów duńskich pochodzą, po wielkiej zaś części rodem są z wysp duńskich a zatem nie są właściwie krajowcami w Szleswiku, oświadczyć muszą wyraźnie i bez żadnego zastrzeżenia, że odstępują od przysięgi homagiinalnej w innych stosunkach złożonej, poddać się muszą bezwarunkowo rządowi Księstw teraz samoistnych, lub też wziąć muszą dymisyę z posad zajmowanych. Usunięcie wielu urzędników na wyspie Alsen nastąpiło nie w skutek chwilowej potrzeby, lecz na zasadzie zupełnie nowej wewnętrznej polityki, na którą się komisarze cywilni między sobą zgodzili. Rozwiązanie zgromadzenia ludowego w Augustenburgu, w celu proklamowania Księcia augustenburskiego zwołałego, nie ma żadnego znaczenia, bo rozwiązanie takowe spowodowane zostało przez komisarza delegowanego do zarządu powiatów sonderburskiego, nordberskiego i augustenburskiego, adwokata Krausa z Kielu, którego sposób myślenia szleswicko-holsztyński dostatecznie jest znany, równie jak przychylność jego dla Księcia augustenburskiego.

Dania.

(*Doniesienia z placu boju.*) Naprężenie, z jakim oczekiwane są świeże doniesienia o wypadkach na teatrze wojny, zapewne jeszcze jakiś czas będzie niezaspokojone, jakkolwiek zdawać się może, że już w najbliższym czasie otrzymamy wiadomości wielkiej wagi. Wojska sprzymierzone ciągle gromadzą się w Jutlandyi, a w Fryderycyi powstają nowe baterye, z których od dni kilku zapewne na próbę związkowi strzelają ku Fionii. Duńskie okręta z wojskiem na pokładach odpływają ciągle z wyspy Fionii do pomniejszych wysp Fanoe, Barroe i Arroee, które jak widać z brzegu są mocno obsadzone wojskiem duńskim, i na których Duńczycy ciągle pracują nad budową szańców i fortyfikacyi. Najbardziej zostało wzmocnione małe miasto Assens (na wyspie Fionii) szczególnie w punkcie gdzie zwykle zatrzymują się statki płynące między Arroesund i Assens. Pomiędzy Arroesund i Assens (prawie w środku) leży mała wyspa Arroee, i tu szerokość małego Bełtu wynosi około 1½ mili. Nieco dalej na północ, pod wsią Knud, Bełt ma do dwóch mil szerokości, a w środku tegoż leży wyspa Fanö mocno obsadzona wojskiem duńskim i oszańcowana; stoją tam nawet dwa duńskie okręta wojenne.

To wszystko dowodzi, że Duńczycy lękają się wylądowania wojsk sprzymierzonych.

Według depešy z *Christiansfeld* z 9. lipca, donoszą z *Anslet*, że trzy duńskie okręta wojenne ciągnąc za sobą łodzie przewozowe usiłowały wysadzić wojsko na ląd, ale cofnęły się w skutek szybkiego alarmu ze strony Prusaków.

Szwecya.

(*Polityka rządu szwedzkiego w obec sprawy duńskiej.*) Podług wiarogodnych wiadomości ze *Sztokholmu* zanysła rząd szwedzki zająć w obec walki duńsko-niemieckiej podobnie jak Anglia stanowisko neutralne. Poruszenia eskadry obserwacyjnej nie grożą żadnem niebezpieczeństwem, gdyż pominiawszy to, że nadzwyczajny kredyt na flotę jest już wyczerpany, i przeto musiano by otwierać nowy kredyt, uważają za rzecz zdecydowaną, że Szwecya skłoniłaby się tylko w takim razie wyjść ze swej neutralności, jeżeliby wyspy na Bałtyku i Kopenhaga były zagrożone, lub jeżeliby nastąpiło przesilenie w Kopenhadze. Także i w tym względzie przyjął hrabia Manderström program Lorda Palmerstona, i będzie on mógł tem łatwiej wykonać postanowienie swoje trzymania stałe tego programu, że masa ludu szwedzkiego niesprzysła bynajmniej działaniu wojennemu. Wprawdzie starają się *Aftonbladet* i inne znakomite dzienniki utrzymywać idealny zapach skandynawizmu, ale dzieje się to więcej z powodów idealnych niż praktycznych, więcej dla formy i godności, niż dla naglącego interesu. Zapewniają, że na ostatnich posiedzeniach konferencyi londyńskiej popierała Szwecya skwapliwie angielski projekt sądu rozjemczego, pomimo, że Dania oświadczyła się przeciw niemu. Opowiadają sobie pomiędzy innemi bardzo piękny dowcip hrabiego Manderströma, z jakim odezwał się z powodu pruskiej reklamacyi co do nieważności nieuskutecznionej blokady: „C'est la première puissance, qui se plaint de n'être pas assez bloqué.“ (Jestto pierwsze mocarstwo, które żali się na to, że nie jest dostatecznie blokowane.) Niepodobna zaprzeczyć, że ta roztropna polityka gabinetu sztokholmskiego ułatwia wielce trudności niemiecko-duńskiej sprawy. Gdy Dania się dowie, że niemożo oczekiwać od Szwecyi ani materialnej pomocy, ani poparcia usiłowań skandynawskich, które hrabia Manderström stanowczo odrzuca, rzeknie się ona bezowocnego, rozpaczliwego oporu, który tylko wycieńcza jej siły bez nadziei powodzenia i wynagrodzenia.

Królestwo Polskie

Warszawa. 8. lipca. (*Zaprzeczenie.*) *Dzien. warszaw.* pisze: „We wszystkich agitacyjnych dziennikach polskich, a z tamtąd i w wielu niemieckich a nawet i w urzędowej gazecie pruskiej (*Staat-Anzeiger*), podana jest wiadomość, że niby około 21. lub 22. b. m. nowego stylu, banda powstańców składająca z blisko 400 ludzi weszła do nas z Galicyi, ale tuż na granicy pod Ojcowem, została pobita i zniesiona przez nasz oddział.“

„W tem wszystkim nie ma ani odrobinki prawdy, chyba tylko to, że przez granicę około Skały chciało przekraść się nie 400 ludzi lecz 40, i to nie powstańców czystej krwi a sztyletników, wysłanych tu przez rząd narodowy w celu mordowania Rosyan i nierosyan, według uznania. Miało to miejsce 8. (20.) czerwca. Do naszej pikiety stojącej w wąwozie Weneckim nagle dano strzały i jednemu z żołnierzy przestrelono piaszcz. Wysłany natychmiast na zwiady pluton piechoty z kozakami, nie odszukał nic na miejscu wypadku; kozacy zaś w lesie niedaleko granicy ujeli uzbrojonego człowieka i dostawili go do Olkusza. Przy badaniu schwytyany zeznał, że jest austriackim poddanym, nazywa się Stanisław Szumo. i należy do bandy 40 sztyletników, jak powiedziano wyżej, której dowódcą był niejaki Nowakowski (zwany Szablą). Naczelnik wojenny zaraz oddał go pod sąd wojenny; sąd skazał go na powieszenie, co i zostało wykonane dnia 13. (25.) czerwca w Olkuszu. Dalej okazuje się, że banda ta zaraz za ukazaniem się wojsk uciekła za granicę, i tam, jak słyhać, wzmocniwszy się jeszcze jakimś dziesiątkiem towarzyszy, rozlokowała się na kraju lasu.“

„Czy tam jeszcze stoi, nie wiemy, ale bardzo wątpliwy; nawet nie chcemy wierzyć, aby znalazło się 40 głupców, gotowych poświęcić się na jawną śmierć, jedynie dla przypodobania się rządowi niewidzialnemu; nie wierzymy jeszcze i dla tego, że w obec stanu oblężenia w Galicyi, tamtejsze władze wojenno-policyjne nie dozwoliłyby uorganizować się takiemu zbiegowisku i bezkarnie przejść granicę, lub spokojnie siedzieć przez kilka dni w lesie.“

„Zatem wszystko to jest puł, obrachowany przez agitatorów na efekt: Europa, mówią, która zapomniała o powstaniu, powinna wiedzieć, że ono jeszcze żyje. Ale sami wiktają się w łgarstwach; taz sama „Oje z y z n a“ raz pisze, że Bosak rozpoczął kroki zaczepne z 2im korpusem armii polskiej, a drugi raz (w nr. 53cim), że Bosak o tem ani myślał. Teraz z kolei będziemy oczekiwać ataku; postaramy się go odeprzeć.“

(*Szczegóły do powstania.*) Podług doniesienia gazety poznańskiej uwięziono w Królestwie Polskiem od czasu powstania ogółem 183 rzymsko-katolickich księży za popieranie jego lub bezpośredni w niem udział. Z tych 183 uwięzionych księży deportowano prawie szóstą część na Syberję lub w głąb Rosyi; resztę po części puszczoneo na wolność, a po części trzymają jeszcze w więzieniu.

Dnia 17go z. m. obwieszeni zostali na mocy wyroku sądu wojennego pod wsią Nikolska Słoboda na Żmudzi polscy obywatele Marceł Wilkiewicz, Damazy Szablewicz i Zygmunt Proniewicz za udział w kilku morderstwach, popełnionych w owej okolicy przez zandarmów wieszających. Wieś Nikolską Słobodę założyli niedawno raskolnicy rosyjscy na tem samym miejscu, gdzie się znajdowała niegdyś wieś Ibiany, którą Rosyanie za udział w powstaniu spalili i z ziemią zrównali.

W okolicy Częstochowy natrafiła dnia 29go z. m. ruchoma kolumna rosyjska na mały oddział powstańców liczący 18 do 20 ludzi, który na widok wojska pierzechnął zaraz w las, nie czekając ataku. Chociaz Rosyanie ścigali go przez kilka godzin w lesie, udało im się przecież pojmać jednego tylko powstańca. Pojmany opowiadał, że wszyscy są z Galicyi, i że już kilka dni w tej okolicy się uwijają, szukając większego oddziału, do którego mogliby się przyłączyć, ale dotąd nie znaleźli żadnego.

(*Wylewy rzek. — Dzwonki elektryczne.*) *Dziennik Warsz.* donosi: Nawalne deszcze i ogromne ulewę, jakie miały miejsce w ostatnich czasach w niezbyt odległych stronach, za południową granicą naszego Królestwa, spowodowały wzebrania wód i wylewy rzek od dawna nie pamiętne, pozostawiając po sobie niepowetowane klęski miejscowym okolicom zadane. Tak niezwykle zbiorowiska wód, połączone zapewne i z stopnieniem śniegów w górach karpackich, oddziaływały i na naszą Wisłę. Jakoż wczoraj już woda pod Warszawą podniosła się do stóp 8 cali 2 wyżej 0. Stosownie do wiadomości przez sztafety otrzymanych, woda pod Zawichostem dnia 4. b. m. doszła do wysokości stóp 11, dnia zaś następnego do wysokości stóp 12. Wszystko to każe przewidywać znaczne wzebranie Wisły i przedsiębranie możliwych środków dla zabezpieczenia się od klęsk powodzi.

Ten sam dziennik pisze: Zastosowanie elektryczności do sygnalowania choćby w najodleglejsze strony, a mianowicie do zaprowadzenia elektrycznych dzwonek, stanowi jeden z najpraktyczniejszych wynalazków. Z uwagi, że przyrząd tego rodzaju oszczędza to co jest najdroższem dla człowieka, to jest czas i pracę, dzwonki elektryczne zaprowadzone zostały w biurze warszawskiej policyi w pałacu Prymasowskim, gdzie naczelnicy licznych wydziałów rozlokowani są po różnych piętrach i ofieynach, rozległemi korytarzami od głównego swego zwierzchnika przedzielonych, gdzie zwierzchnik ten potrzebuje szybkiego znoszenia się z wydziałami i gdzie właśnie zastosowanie elektrycznych dzwonek stawało się koniecznem, służbową nawet zapewniając korzyść. W gabinecie

ober-policmajstra w małej na uboczu szafce umieszczona jest bateria Mejdingera; w gabinetach zaś naczelników wydziałowych umieszczone są po nad biurkiem na ścianie przyrządy dzwonek w pudełkach metalowych. Drut z baterii Mejdingera przeprowadzony pod biurko ober-policmajstra w rozgałęzieniu się swoim łączy się z dzwonekami w gabinetach naczelników; wreszcie przy biurku ober-policmajstra są ukryte u spodu klawisze z nazwiskami na krańcu frontowej strony szefów wydziałowych. Za przyciśnięciem któregokolwiek klawisza następuje połączenie drutów, a prąd elektryczny przebiegając po drucie mu wskazanym, magnetyzuje natychmiast prętek żelazny z mosięzną gałką przyrządu dzwonekowego i wprawia go w ciągłe drganie, sprawiając przez to głośne dzwonięcie, które trwa tak długo, jak długo klawisz jest naciskany i stanowi sygnał inwitujący naczelnika do gabinetu ober-policmajstra. W miarę jednoczesnego naciśnięcia kilku klawiszy, jednocześnie kilku urzędników inwitację odbiera. Mniej kompetentni podziwiają cudowność tej wielce użytecznej komunikacji i w istocie zyczącyby należało, aby podobne aparaty, o ile nam wiadomo nie pociągające za sobą znacznego kosztu, i w innych gmachach rządowych zaprowadzonymi być mogły. Cały system opisanego wyżej połączenia dzwonekowego urządzonej został siłą miejscowych własnych środków, a mianowicie przez oddział techniczny policyjnego telegrafu.

Turecja.

Konstantynopol, 1. lipca. (Różne wiadomości.) Poczta lewantyńska przywiozła do Tryestu następujące wiadomości: Przeznaczony do Widdynia korpus ekspedycyjny uda się do obozu pod Mastakiem. Także pod Levenezyslikiem ma być urządzone wielki oboz dla ćwiczeń wojskowych.

Sułtan ułaskawił w rocznicę wstąpienia swego na tron 264 więźniów.

Szeryf Effendi został mianowany gubernierem cesarskich księzat.

Nowe fortyfikacje nad Bosforem mają się składać z 9 baterii.

Z Teheranu donoszą pod dniem 1. czerwca, że rząd perski sankeyonował koncesję rosyjsko-perskiej sieci kolei żelaznych.

Ameryka.

(Wojna domowa w północnej Ameryce.) Wojna domowa w północnej Ameryce trwa jeszcze ciągle bez przerwy; trzyletnia walka nie wyczerpała dotąd zasobów wojennych, nie skłoniła stron walczących do kompromisu lub zgody. Stany północne uważając separatystów południowych jako buntowników dążących do rozzerwania unii, wzbraniają się wchodzić z nimi w jakiegokolwiek umowy; powrót do unii a raczej przymuszenie separatystów do zdania się na łaskę lub niełaskę przyszłego kongresu, którego przeważna większość składała się z północnych unionistów, oto jedyny warunek, który stany północne wywalczą usiłują. Stany południowe czując, iż w takim położeniu rzeczy stałyby się raczej poddaniem północnych Yankeesów niżeli uczestnikami związku, nateżają wszystkie siły swoje ku wywalczeniu niepodległego dla siebie bytu, spodziewając się, iż może interwencja lub mediacja europejska w pomoc im przyjdzie, zwłaszcza, iż tak dla Anglii jak i tem bardziej dla Francji rozdział dawnej unii byłby nader pożądany. Anglii unia w dawnym składzie groźna stać się mogła supremacyją swoją na morzu, którąby z czasem niezawodnie osiągała, dla Francji zaś utrzymanie separatystów kwestya jest prawie żywotną, ze względu na cesarstwo meksykańskie pod protekcją Francji nowo kreowane, któremuby ciężkie walki zagrażały na przypadek pomyślnego dla unii zakończenia toczącej się teraz wojny. Gdyby nawet rząd unii nie chciał może tak zaraz formalną wojnę z nowym cesarstwem rozpocząć, to temu jednak przeszkodzićby nie mógł, ażeby się nie uformowały groźne kupy ochotników, któreby pod pozorem pomocy Juarezowi niesionej na rząd cesarski napadły, w celu zdobyczy i łupów, tudzież w celu wyrugowania z Ameryki wpływu europejskiego i owdzielenia pośrednio lub bezpośrednio całego Meksyku, którego część północną, rozległą i żywą prowincję Texas Unia amerykańska już od kilkunastu lat sobie przywłaszczyła. Doktryna Monroe nie wywietrzała jeszcze z głów amerykańskich; nie dawno kongres washingtonski wydał rezolucję nieprzyjazną dla Cesarstwa meksykańskiego nacechowaną, a chociaż senat do niej nie przystąpił a prezydent Lincoln w notach dyplomatycznych starał się złagodzić przykre wrażenie jakie tak wyraźne wystąpienie kongresu sprawić mogło, to jednak roztropność ta i umiarkowanie nakazane były widocznie tylko względem na obecne położenie, na walkę tocząca się z Południowcami, wśród której nie wypadło jaźryć mocarstwa europejskie. Pewną zaś jest rzeczą, iż tak senat jak i prezydent zgadzają się w duszy z rezolucją, którą kongres znaczną przyjął większością, tylko polityka oględniejsza im postępowanie nakazywała. Na przypadek stanowczego rozbitcia się Unii stany południowe, bezpośrednio z Meksykiem graniczące, nie byłyby groźnym dla niego sąsiadem, raczej spodziewaćby się można, iż łączyłyby się z nim dla odparcia napaści stanów północnych, któreby się przez długi czas o przywrócenie dawnego stanu rzeczy kusily. Z każdego więc względu rozdział Unii dla Cesarstwa meksykańskiego a zatem i dla Francji byłby nader pożądany, położenie zaś nowego Cesarstwa mogłoby stać się bardzo krytycznem na przypadek gdyby na ciągłą walkę z Unią amerykańską wystawione było, zwłaszcza, iż Unia po pokonaniu separatystów miałaby nader liczne i bitne armie do swej dyspozycji.

Pierwiastkowa i właściwa przyczyna, która wojnę domową w Ameryce północnej wywołała, niewola murzynów i stosunek ich do ludności białej, wzrosła teraz w potęgę, żadnego kompromisu nie dopuszczająca, kiedy bowiem przy rozpoczęciu wojny stany północne, w których niewola od dawna już zniesiona, chociaż wyzwoleni murzyni nie są przypuszczeni do równości praw obywatelskich, stany północne mówią, nie chcąc utrudnić zgody, do której zawarcia była jeszcze nadzieja, proponowały stopniowe zniesienie niewoli za niejakim acz szczerpym wynagrodzeniem. Teraz rzeczy się zupełnie zmieniły. Kongres washingtonski orzekł stanowczo i ostatecznie zniesienie niewoli w każdym punkcie przez wojska unii zajętych, o wynagrodzeniu mowy już nie ma. Nadto unioniści wzmożeni szeregi swoje murzynami niegdyś niewolnikami swymi, którzy według wszystkich doniesień waleczą z równą jak biali żołnierze odwagą. Południowcy widzą w tem zupełne swoje zniszczenie, bo ich majątki stanowią pe wielkiej części trzody niewolników, których utrata pociągnęłaby za sobą upadek wszystkich prawie właścicieli plantacji bawełny i tytoniu w południowych Stanach. Nie dziw, że południowcy pomimo szczuplejszych sił swoich, pomimo nie jednej porażki która ponieśli, waleczą prawie z rozpaczą, bo im idzie o byt, o majątek i własność lub przynajmniej o to, co dotąd jako własność swoją uważali. Dla tego według wszelkiego podobieństwa do prawdy, wojna nie tak rychło się skończy. Chociażby nawet generałowi Grant, naczelnemu wodzowi unionistów, udało się zająć Richmond, stolicę i siedzisko rządu separatystów, to jednak wojna się nie skończy, bo południowcy do upadłego walczyć będą, a ogromne przestrzenie kraju w Georgii, Texas i innych prowincjach posłużą im do wytchnięcia po klęskach, jakieby ponieśli i do sformowania nowych sił, któremi długi jeszcze czas walkę prowadzić mogą.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Przemysł, 5. lipca. W II. połowie z. m. były na targach w obwodzie łutejszym następujące ceny czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów.

| | Miejsce targu | | | | | |
|---------------------|-------------------|-----------|-----------|-----------|--------------|-------------|
| | Przemysł | Jaroslów | Zaworów | Miejska | Sań. Wisznia | Nizankowice |
| | zr cen. | zr cen. | zr cen. | zr cen. | zr cen. | zr cen. |
| | waluta austriacka | | | | | |
| Mec pszenicy | 2 77 | 2 91 | 2 50 | 2 80 | 2 40 | 2 25 |
| „ żyta | 1 63 | 1 61 | 1 50 | 1 59 | 1 25 | 1 45 |
| „ jęczmienia | 1 41 | 1 50 | 1 30 | 1 38 | 1 10 | 1 30 |
| „ owsa | 1 33 | 1 35 | 1 20 | 1 26 | 1 10 | 1 10 |
| „ hreczki | 1 70 | 2 50 | 1 50 | 1 40 | 1 10 | . |
| „ kukurudzy | . | . | . | . | . | . |
| „ ziemniaków | 80 | 70 | 50 | 55 | 45 | . |
| Celna siana | 1 70 | 1 40 | 1 20 | 1 20 | 80 | . |
| „ wełny | . | 95 | . | . | . | . |
| „ nasienia koniecu | . | 38 | . | . | . | . |
| Sąc drzewa twardego | 7 | 7 | 7 | 8 | 6 | 6 60 |
| „ „ miękkiego | 5 | 6 | 5 | 5 | 4 | 5 |
| Funt mięsa wołowego | 17 | 13 | 11 | 12 | 12 | 12 |
| Mas okowity | 50 | 82 | 60 | 40 | 48 | 42 |

Kronika.

(Popis publiczny) 4tej klasy wzorowej szkoły ruskiej we Lwowie odbył się dnia 8go b. m. i był zaszczycony obecnością najprzewielebniejszego gr. kat. metropolity Dra. Litwinowicza i Jego Excelencyi tymczasowego Namiestnika fml. barona Bambergera. Odpowiedzi uczniów i zadań pisemne w trzech językach krajowych były bardzo zadawalające. W końcu Jego Excel. baron Bamberg odpowiedział na przemowę obecnego inspektora szkoły p. Kalczyckiego kilku słowami uznania. Odpiewanie hymnu ludu, okrzyk na cześć dostojnych gości, tudzież odpiewanie hymnu „unohaja lita“ przez uczniów i preparandów, zakończyło uroczysty akt, pozem sami dostojni goście rozdawali nagrody i obrazki. Dzień ten radośny zapewne długo nie zatrze się w pamięci młodzieży szkolnej.

(Pożar) W noc z 30. czerwca na 1. lipca r. b. powstał ogień w miasteczku Wiśniowczyku, w obwodzie tarnopolskim, w szopie tamtejszego włościanina Franciszka K., ale dzięki spiesznej pomocy stojącego tam wojska, jako też tej okoliczności, że na krótki czas przedtem padł dość grubo deszcz i powietrze było spokojne, skończyło się tylko na splonięciu tego budynku. Przyczyną tego pożaru była prawdopodobnie nieostrożność samego gospodarza.

(Największy obraz na szkło), jaki widziano kiedykolwiek, został sporządzony teraz następcą tronu pruskiego dla katedry kołuskiej. Nad wchodem do głównej nawy będzie między obydwojma głównymi wieżami umieszczone okno wysokości 70 stóp, i na tem oknie ma być wymalowany obraz, przedstawiający sąd ostateczny podług kartonu Piotra Korneliusza, sporządzonego pierwotnie dla berlińskiego Campo santo. Potrzebne na to pieniądze asygnował już książę.

(Koniec mistyfikacji.) Jeden z dzienników polskich wychodzących za granicą wychwala nadzwyczajnie posłuszeństwo Polaków dla rządu niewidzialnego, i powiada między innymi: „Polacy, którym przypisują niezdolność słuchania jakiegokolwiek władzy, są posłuszni władzy wyrażającej się pieczęcią.“

Na dowód, że tak nie jest, opowiada „Dziennik Warszawski“ następujące zdarzenie: „Niedawno do pewnego właściciela domu (w Warszawie) p. G... zaślubiła się z taką pieczęcią dwóch zuchów, aplikant P... i czeladnik K..., i żądało fiary narodowej; ale pan G... nie dął się złapać, lecz ujął obydwóch i dostawił do policyi. Biedacy przyznali się, że sami sfabrykowali pieczętkę, sami ułożyli tak zwane awizacye, wyludźali gdzie się udało pieniądze, i przepijali w bawaryach. Pokazuje się, że już koniec mistyfikacyi, i na pieczętkę nikt się nie złapie.“

(Kauczukowe kołnierze do koszul.) Oprócz papierowych kołnierzy do koszul używanych, nawet w Berlinie, zaczęły się później pokazywać stalowe. Ale najnowszym pod tym względem wynalazkiem są kołnierze kauczukowe, które mogą być białe lub kolorowe, gładkie lub wyciskane. Robią także marszety i półkoszulki kauczukowe.

(Koleje żelazne w Persyi.) „Levant Herald“ pisze: Pomiędzy rządami Rosyi i Persyi toczą się od niejakiego czasu układy, mające na celu wystawienia całego systemu dróg żelaznych w Persyi za pośrednictwem kompanii rosyjskiej. Dowiadujemy się, że przedwstępno punkt są już zupełnie ułożone, a akt ustąpienia lada moment podpisany będzie. Rosyjscy inżynierowie już zaczęli uprzedkowane linie i plany są w pogotowiu. Z Reszt nad morzem Kaspijskiem do Astrachanu istnieją już jak wiadomo kamani aeya regularna rosyjskimi stawkami parowemi. Z projektowane linie kol i żelaznych są: po pierwsze, z Reszt wprost do Teheranu; po drugie dwie linie boczne z Teheranu, jedna do granicy perskiej około Bagdadu, druga do Kihorassan na granicy Heratu. Zawarcie tego układu ma nie tylko handlową ale i polityczną ważność i jest znaczącym następstwem rosyjsko-perskiej konwencyi telegraficznej, na mocy której, istnieją już cągła komunikacya elektryczna pomiędzy Rosyą i Persyą przez Tyflis.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. lipca.

Hotel George: PP. Pruszyński Rom., ces. ros. rotmistrz, z Kijowa. — Olechowski Jan z Winufyniec. — Papius Jan, z Grzędy. — Kisslinger Fran., z Łoziny. — Rybeżyński Mar., z Buczaeza.

Hotel europejski: C. ajkowski Jan, z Bóbrki. — Br. Heydel Kal., z Debeżawiec. — Bogdanowicz Marc., z Czahrowa.

Hotel angielski: Udrycki Adolf, z Wielkich Mostów. — Frank Ferd., z Nahaczowa.

Hotel pod białym niedźwiedziem: Pawinkiewicz Cypr., c. k. porucznik, z Komorna. — Krankowski Lud., c. k. nadporucznik pens., z Trynczy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 10. lipca.

PP.: Bareis i Koblitz, c. k. podpułkownicy, do Wiednia. — Mayer de Scharfenberg Jerzy, c. k. radzca sądu kraj, do Czerniowiec. — Hoffmann Ed., do Żółkwi. — Hoffmann Lud., do Lossowitz. — Kisslinger Fran., do Łoziny. — Papius Jan, do Grzędy. — Rojowski Konst., do Nowogosiada. — Malczewski Stan., do Cześniak.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 11. lipca.

| Pora | Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum. | Stopień ciepła według Reaum. | Stan powietrza wilgotnego | Kierunek i siła wiatru | Stan atmosfery |
|-----------------|---------------------------------------------------|------------------------------|---------------------------|------------------------|----------------|
| 7. god. zrana | 326.12 | + 13.4 | 83.5 | północny sł. | pochmurno |
| 2. god. po poł. | 326.53 | + 20.1 | 53.5 | " " | " " |
| 10. god. wiecz. | 326.79 | + 16.0 | 76.3 | zachodni " | pogodą |

W nocy deszcz 0"40.

T E A T R E.

Dzisiaj teatr niemiecki: „Narciss“, tragedia w 5 aktach przez A. C. Brachvogel. — Siódmy występ gościnny pp. Julii Retlich i Róży Satran.

Kurs lwowski.

Dnia 11. lipca

| | gotówka | | towarem | |
|--------------------------------------------------|---------|--------|---------|--------|
| | zł. | c. | zł. | c. |
| Dukat holenderski wal. austr. | 5 | 41 1/2 | 5 | 47 |
| Dukat cesarski " " | 5 | 43 | 5 | 49 1/2 |
| Półimperyal zł. rosyjski " " | 9 | 41 | 9 | 50 |
| Rubel srebrny rosyjski " " | 1 | 78 | 1 | 80 1/2 |
| " papierowy rosyjski " " | 1 | 56 | 1 | 58 1/2 |
| Talar pruski " " | 1 | 71 1/2 | 1 | 73 1/2 |
| Polski kurant i pięciozłotówka " " | — | — | — | — |
| Galic. listy zastawne w. a. za 100 zł. | 74 | 63 | 75 | 38 |
| " " " m. k. za 100 zł. | 78 | 34 | 79 | 13 |
| Galic. obligacye indemnizacyjne | 74 | 43 | 75 | 25 |
| 5% Pożyczka narodowa | 83 | 05 | 80 | 80 |
| Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika | 235 | 23 | 238 | 59 |

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 11. lipca.

| | złr. | kr. |
|-----------------------------------------|------|-----|
| 5% Metaliki | 72 | 31 |
| 5% pożyczka narodowa | 80 | 65 |
| Losy z 1860 roku | 97 | 35 |
| Akcyje banku wiedeńskiego | 784 | — |
| " " kredytowego | 193 | 49 |
| Londyn, 10 funtów szterlingów | 115 | — |
| Srebro | 113 | 75 |
| Dukat pojedynczy | 5 | 50 |

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 9. lipca.

1. Błąg publiczny. (Za 100 zł.)

| | pien. | towar. |
|---------------------------------------|-------|--------|
| A. Państwa | pien. | towar. |
| W austr. wal. po 5% | 67.90 | 68.10 |
| " " bez kuponów | — | — |
| zwrotny po 5% | 97.30 | 97.59 |
| Z pożyczki narod. z proc. | — | — |
| od stycznia do lipca po 5% | 80.50 | 80.70 |
| od kwiet. do paźd. po 5% | 80.50 | 80.70 |
| Z r. 1851 ser. B. po 5% | — | — |
| Metaliki po 5% | 72.20 | 72.30 |
| Metaliki z proc. od maja do | — | — |
| listopada po 5% | 72.25 | 72.35 |
| dtto. po 4 1/2% | 63.75 | 64. — |
| dtto. " 4% | 56.89 | 57. — |
| dtto. " 3% | 42.25 | 42.75 |
| dtto. " 2 1/2% | 35.50 | 37.50 |
| dtto. " 1% | 14.30 | 14.40 |

Przez. do wyl. z r. 1839 156.50 157. —

Przez. do wyl. z r. 1839 152. — 153. —

Przez. do wyl. z r. 1854 90.75 91.25

Przez. do wyl. z r. 1860 97. — 97.16

Przez. do wyl. z r. 1860 99.20 99.40

Renty Como po 42 lir. austr. 17.50 18. —

Wylos. obl. dawn. po 5% 67. — 68. —

długu państ. " 4 1/2% 63.50 63.50

" " 4% 56.50 56.50

" " 3 1/2% 50.50 50.50

Przez. do los. obl. " 3% — —

dawn. długu państ. " 2 1/2% 58. — 58. —

z proc. w kraju " 2 1/4% 49. — 49. —

" " 2% 44. — 46. —

" " 1 1/2% 39. — 40. —

dtto. z procent. " 5% 71.50 72. —

za granicą " 4 1/2% 67.25 67.75

" " 4% 60. — 60.50

B. Krajów koronnych — —

Niższej Austrii 88. — 89. —

Wyż. Aust. i Salcb. 88. — 89. —

Czech 97.50 98. —

Morawii 93.50 93.50

Szlaska 89. — 90. —

Styryi 89. — 90. —

Tyrolu — —

Kar., Krainy i Wyb. 87.50 89. —

Węgier 74.75 75.20

| | pien. | towar. |
|------------------------------|-------|--------|
| Banatu Tem. | 73.25 | 73.50 |
| Kroacyi i Sławonii | 76. — | 76.50 |
| Galicji | 74.25 | 74.75 |
| Siedmiogrodu | 72.50 | 72.75 |
| Bukowina | 72.25 | 72.75 |

Z klauzulą wylos. w r. 1867 71.75 72.25

Lomb. wen. poz. z r. 1859 96. — —

Dług Tyrolu po 5% — —

" " 4% 57. — 57.50

" " 3 1/2% — —

Dług Salcburga " 3% 57. — 57.50

" " 2 1/2% — —

Dług Krainy " 2% 28.25 28.75

" " 1 3/4% — —

2. Stan oblig. domestykaln.

Po 3% za 100 zł. 26.50 27.50

" 2 1/2% " 100 " 22.50 23. —

" 2 1/4% " 100 " 20. — 20.50

" 2% " 100 " 18. — 18.50

" 1 3/4% " 100 " 18.75 16.25

3. Akcyje.

(Za sztukę.)

Banku narodowego 754. — 786. —

Inst. kred. dla handlu po — —

200 zł. w. a. 192.60 192.70

Niż.-austr. tow. eskomt. — —

po 500 zł. 610. — 614. —

Póln. kol. po 1000 zł. m. k. 1827. — 1829. —

Tow. kolei żel. państwa po — —

200 zł. m. k. czyli 500 tr. 185. — 186.50

Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. — —

mon. konw. 130.25 130.75

Polud. - póln. - niem. kolei — —

kom. po 200 zł. m. k. 121.75 122. —

kolei Cisy po 200 zł. m. k. — —

po 140 zł. (70%) wpłaty 147. — 147. —

Polud. kolei państw. lomb. — —

wen. i central.-włoskiej — —

kolei żel. po 200 zł. w. a. — —

czyli 500 tr. z wpłatą — —

180 zł. (90%) 247. — 248. —

Kol. Kar. Lud. po 200zł. — —

mon. konw. 238.50 239. —

Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. — —

po 200 zł. m. k. 35. — 40. —

dtto II. emis. po 200zł. m. k. — 50. —

kolej Budebradzka po — —

500 zł. m. k. 768. — 710. —

kolej Aussig - Ciepl. po — —

200 zł. m. k. 233. — 237. —

Pol. Lern. Boss. z pierw- — —

szennowem po 200 zł. — —

mon. konw. 195. — 200. —

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

Kol. Grac. - K58. i Tow. 141. — 143. —

górn. po 200 zł. w. a. — —

Austr. towarz. żegl. par. — —

po 500 zł. m. k. 453. — 454. —

Lloyda w Tryescie po — —

500 zł. m. k. 236. — 238. —

Mostu Jan. w Peszcie po — —

500 zł. m. k. 387. — 389. —

Tow. młyn. par. w Wied. — —

po 500zł. w. a. 450. — 470. —

Powsz. austr. Tow. gaz. — —

po 200 zł. w. a. 284. — 286. —

Uprzyw. czeska kolej za- — —

chodnia po 200 zł. w. a. 155.50 156. —

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za — —

100 zł. m. k. 96.50 97. —

detto detto w sreb. upr. — —

za 100 zł. w. a. 90.50 91. —

Emis. z r. 1862 za 100 zł. — —

wal. austr. 83.75 84. —

Tow. austr. kol. państwa — —

po 500 fr. 115.75 116.25

Kol. Lomb. wen. po 500 fr. 115.75 116.25

Kol. póln. po 100 zł. m. k. 93.50 94. —

Kol. póln. po 100 zł. w. a. 89.50 90. —

Kol. Glogn. po 100 zł. m. k. 81.75 82.25

Tow. żegl. par. na Dun. — —

za 100 zł. m. k. 96.50 97. —

Lloyda za 100 zł. 90.50 91.50

Uprzyw. czeska kol. zach. — —

po 300 zł. w. a. (w sre- — —

brze) za 100 zł. 93. — 93.25

Polud. póln. kolej kom. po — —

5% za 100 zł. 77. — 78. —

kolej gal. Karola Ludwika — —

po 300 zł. w. a. (w srebrze) — —

po 5% za 100 zł. 98. — 98.50

6. Losy.

(za sztukę.)

Inst. kred. dla handlu po — —

100 zł. w. a. 128.20 128.40

Tow. żegl. par. na Dun. po — —

100 zł. m. k. 84.75 85. —

Poż. Trye. po 100 zł. m. k. 104. — 106. —

" " po 50 zł. m. k. 48. — 49. —

Pożycz. miasta Budy po — —

40 zł. w. a. 24.75 25.25

Esterhazego po 40 zł. m. k. 99. — 101. —

Salma " 40 " " 31.50 32.50

Palfiego " 40 " " 28.50 29. —

Clarego " 40 " " 27.50 28. —

St. Genois " 40 " " 28.50 29. —